

PROGRAMSKI ZADATAK

za izradu Strateške procjene uticaja na životnu sredinu za Prostorno urbanistički plan Opštine Herceg Novi

I UVOD

Opština Herceg Novi donijela je Odluku o pristupanju izrade Prostornog urbanističkog plana (u daljem tekstu PUP-a), pod br.01-1-981/09 od 17.12.2009.godine ("Sl. list CG- opštinski propisi", broj 1/10).

Zakonom o strateškoj procjeni uticaja ("Sl. list RCG", broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 73/10, 40/11 i 59/11) definisana je obaveza sprovođenja postupka strateške procjene uticaja na životnu sredinu za planove i programe iz oblasti urbanističkog ili prostornog planiranja, što je bio pravni osnov za donošenje Odluke o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu za predmetni planski dokument.

Programski zadatak je polazni metodološki i organizacioni osnov za izradu Izvještaja o strateškoj procjeni.

Naručilac izrade PUP-a i strateške procjene za isti je Opština Herceg Novi, a nosilac pripremnih poslova je Sekretarijat za prostorno planiranje, izgradnju, komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine opštine Herceg Novi.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA

Kroz izradu Prostorno-urbanističkog plana Opštine Herceg Novi određiće se ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja cjelokupne opštine, u skladu sa planiranim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem, a uz uslov da se ispoštuju smjernice planskih dokumenata širih teritorijalnih cjelina. Plan se donosi za period od 10 godina sa smjericama za naredni postplanski period od pet godina.

Obzirom na veličinu obuhvata, vremenski period donošenja i značaj ovoj planskog dokumenta, kao i zbog činjenice da se shodno ranijoj zakonskoj regulativi za prostorne planove opštine i planske dokumente širih teritorijalnih cjelina nije sprovodio postupak strateške procjene, smatra se neophodnim izrada strateške procjene uticaja na životnu sredinu za PUP koji je najviši lokalni planski dokument.

III CILJ IZRADE STRATEŠKE PROCJENE

Osnovni cilj izrade strateške procjene uticaja za PUP je da pitanja životne sredine i zdravlja ljudi budu potpuno uzeta u obzir prilikom razvoja predmetnog planskog dokumenta, radi obezbjeđivanja održivog razvoja, obezbjeđivanja učešća javnosti, kao i unaprjeđivanja nivoa

zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Isto tako, izradom strateške procjene obezbijuje se usklađenost aktivnosti, definisanih izradom predmetnog planskog dokumenta, sa važećom zakonskom regulativom u Crnoj Gori. Strateška procjena za navedeni prostor će procijeniti potencijalne negativne uticaje na životnu sredinu i pružiti predlog adekvatnih mjera koje će se preduzeti u cilju sprečavanja i smanjenja štetnih uticaja aktivnosti čija realizacija je predviđena predmetnim planom. Rezultati SEA doprinose odgovarajućem donošenju odluka u planskom procesu.

IV REFERENTNA ZAKONSKA I OSTALA REGULATIVA

Prilikom izrade ovog dokumenta poštovati sledeću zakonsku regulative, međunarodne sporazume i konvencije:

a) Zaštita prirode i životne sredine

- Zakon o životnoj sredini („Službeni list CG”, broj 48/08, 40/10, 40/11, 27/14),
- Zakon o zaštiti prirode („Službeni list CG”, broj 51/08, 21/09, 40/11, 62/13, 6/14),
- Zakon o nacionalnim parkovima („Službeni list CG”, broj 28/14)
- Zakon o šumama („Službeni list CG”, broj 74/10, 40/11),
- Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG”, br. 80/05 i „Službeni list CG”, br. 73/10, 40/11 i 59/11)
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG”, br. 80/05 i „Službeni list CG”, br. 40/10, 73/10, 40/11 i 27/13)
- Zakon o moru („Službeni list CG”, broj 17/07, 6/08, 40/11),
- Zakon o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni list RCG”, broj 80/05, i „Službeni list CG”, broj 54/09, 40/11).

b) Planiranje i uređenje prostora

- Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG br. 51/08, 40/10, 31/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14).

c) Zaštita kulturne baštine

- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Službeni list CG”, broj 49/10, 40/11).

d) Zagađenje vazduha

- Zakon o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10, 40/11).

e) Buka

- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Službeni list CG”, 28/11, 1/14).

f) Vode

- Zakon o vodama („Službeni list RCG”, broj 27/07, 32/11 i 47/11)
- Zakon o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja („Službeni list CG”, broj 13/07, 40/11).
- Pravilnik o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama („Službeni list CG”, broj 66/09).
- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Službeni list CG”, broj 2/07).

g) Otpad

- Zakon o upravljanju otpadom („Službeni list CG”, broj 64/11),

- Pravilnik o bližim karakteristikama lokacije, uslovima izgradnje, sanitarno-tehničkim uslovima, načinu rada i zatvaranja deponija („Službeni list CG“, broj 31/13).

h) Zemljište

- Zakon o geološkim istraživanjima („Službeni list RCG“, br. 28/93, 27/94,42/94 i 26/07, 28/11),
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službeni list RCG“, br. 15/92, 59/92, 04/93, 27/94 i 32/11),
- Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list CG“, br. 56/09, 18/11,40/11,34/14 i 1/15)
- Zakon o rudarstvu (“Službeni list CG”, broj 65/08, 74/10, 40/11).

i) Energetika

- Zakon o energetici (“Službeni list CG”, broj 28/10, 40/11, 42/11, 6/13).
- Zakon o efikasnom korišćenju energije (“Službeni list CG”, broj 57/14 i 3/15).

j) Putna infrastruktura

- Zakon o putevima (“Službeni list RCG”, broj 42/04 i „Službeni list CG“, broj 21/09, 54/09, 40/10, 36/11).

k) Ostalo

- Zakon o državnom premjeru i katastru nepokretnosti (“Službeni list CG”, br. 29/07,73/10, 32/11, 40/11)
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG“, br. 13/07, 5/08, 86/09, 32/11)
- Zakon o elektronskim komunikacijama (“Službeni list CG”, broj 40/13, 56/13).
- Zakon o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti (“Službeni list CG”, broj 80/05, 54/09, 40/11)
- **Ostala relevantna zakonska i podzakonska regulativa...**

l) Međunarodni sporazumi i konvencije

- Konvencija o zaštiti morske sredine i priobalnog područja Sredozemlja (Barselonska konvencija),
- Konvencija UN (Rio) o biološkom diverzitetu,
- Okvirna konvencija UN o klimatskim promjenama,
- Konvencija o vrstama koje migriraju,
- Pariska konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine,
- Evropska konvencija o zaštiti arheološkog nasleđa,
- Konvencija za zaštitu arhitektonskog nasleđa Evrope,
- Arhus konvencija o pristupu informacijama, učešću javnosti u donošenju odluka i pristup pravosuđu u oblasti životne sredine,
- Espoo konvencija o prekograničnom uticaju,
- Konvencija Savjeta Evrope o vrijednosti kulturnog nasljeđa za društvo,
- Sporazum o formiranju energetske zajednice,
- Ostala relevantna regulativa EU.

V METODOLOGIJA IZRADE IZVJEŠTAJA

- a) Sagledavanje ulaznih podataka iz izvještaja o strateškoj procjeni planova i programa viših hijerarhijskih nivoa i kontaktnih područja;

- b) Sagledavanje ulaznih podataka iz razvojnih planova državnog i lokalnog nivoa – razvojna i planska dokumenta i deklarirana razvojna opredjeljenja (sektorske studije, strategije i dr.);
- c) Sagledavanje ostalih ulaznih podataka iz referentnih institucija i organa nadležnih za poslove zaštite životne sredine i zdravlja ljudi, podataka sa terena i sl.;
- d) Sagledavanje ostale relevantne zakonske i planske dokumentacije;
- e) Analiza i ocjena prethodno navedene dokumentacije i postojećeg stanja životne sredine (planski, stvoreni i prirodni uslovi);
- f) Identifikacija spornih pitanja i mogućih značajnih problema sa stanovišta zaštite životne sredine i zdravlja ljudi;
- g) Razmatranje mogućih varijantnih rješenja sa stanovišta zaštite životne sredine;
- h) Vrednovanje značajnih uticaja plana na životnu sredinu i zdravlje ljudi;
- i) Ostalo...(za šta se opredjeli stručni tim uz obavezu da se ispuni zakonom propisan sadržaj Izvještaja o strateškoj procjeni).

VI OBIM POSLOVA

U postupku sprovođenja strateške procjene uticaja i izrade izvještaja neophodno je dati:

- 1) kratak pregled procesa izrade prostornog urbanističkog plana, sadržaja i glavnih ciljeva planskog dokumenta, kao i područje obuhvata istog;
- 2) prikaz identifikovanih spornih pitanja zaštite životne sredine koja su zastupljena u pripremi planskog dokumenta; prikaz veze PUP-a sa drugim relevantnim planovima, politikama i strategijama razvoja;
- 3) opšte i posebne ciljeve zaštite životne sredine ustanovljene na državnom ili međunarodnom nivou koji su od značaja za planski dokument i način na koji su ovi ciljevi, kao i svi ostali aspekti od značaja za životnu sredinu, bili uzeti u razmatranje u procesu pripreme;
- 4) prikaz postojećeg stanja životne sredine predmetnog područja i mogući smjer njene evolucije;
- 5) opis nivoa zaštite životne sredine i integracije ekoloških faktora u cilju postizanja održivog razvoja;
- 6) identifikaciju područja za koja postoji mogućnost da budu izložene značajnom riziku i karakteristike životne sredine u tim područjima;
- 7) opis mogućih stanja životne sredine u budućem periodu, ukoliko se izrada PUP-a ne realizuje;
- 8) pregled postojećih problema u pogledu životne sredine u vezi sa planskim dokumentom, za oblasti od značaja za životnu sredinu, kao što su staništa divljeg biljnog i životinjskog svijeta sa aspekta njihovog očuvanja;
- 9) prikaz mogućih značajnih posljedica po zdravlje ljudi i životnu sredinu, uključujući faktore kao što su: biološka raznovrsnost, stanovništvo, fauna, flora, zemljište, voda, vazduh, klimatski činioci, materijalni resursi, kulturno nasleđe, arhitektonsko i arheološko nasleđe, pejzaž, kao i međusobni odnos ovih faktora;
- 10) prikaz načina na koji su određeni i vrjednovani značajni uticaji planiranog stanja;

- 11) prikaz karakteristika uticaja kao što su: vjerovatnoća, intenzitet, složenost/reverzibilnost, vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje), prostorna dimenzija (lokacija, geografska oblast, broj izloženih stanovnika, prekogranična priroda uticaja), kumulativna i sinergijska priroda uticaja, druge karakteristike uticaja;
- 12) način određivanja i vrijednovanja značajnih uticaja koji su usklađeni sa važećim standardima, propisima i graničnim vrijednostima;
- 13) prikaz mjera predviđenih u cilju spriječavanja, smanjenja ili otklanjanja, u najvećoj mogućoj mjeri, bilo kog značajnog negativnog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu do koga dovodi realizacija planskog dokumenta;
- 14) pregled alternativnih rješenja i razloge za izbor datih rješenja koje su uzete u obzir, kao i opis načina procjene;
- 15) eventualne teškoće do kojih je prilikom formulisanja traženih podataka došlo (kao što su tehnički podaci).

VII ZAHTJEV PROFILA ANGAŽOVANIH KADROVA

Pravno lice ili preduzetnik za izradu strateške procjene, odnosno izvještaja o strateškoj procjeni mora obrazovati multidisciplinarni tim sastavljen od stručnih lica kvalifikovanih za analizu svakog elementa izvještaja o strateškoj procjeni.

Stručno lice kvalifikovano je za izradu strateške procjene, odnosno izvještaja o strateškoj procjeni ako ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera i najmanje pet godina rada u struci, stručne rezultate, odnosno učešće u izradi najmanje dva izvještaja o uticaju plana ili programa na životnu sredinu koji su realizovani.

VIII OBAVEZE OBRADIVAČA

U skladu sa članom 3 Zakona o strateškoj procjeni uticaja ("Sl. list RCG", broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 73/10, 40/11 i 59/11) prilikom izrade strateške procjene neophodno je postovati principe održivog razvoja, integralnosti, predostrožnosti, hijerarhije i koordinacije, kao i princip javnosti.

Strateška procjena uticaja mora biti u potpunosti integrisana u postupak izrade PUP-a. Sve faze izrade strateške procjene treba da prate faze izrade planskog dokumenta.

Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu stavlja se na javnu raspravu istovremeno sa stavljanjem na javnu raspravu nacrtu planskog dokumenta.

SEKRETAR

arh. Mladen Kadić, dipl. ing.

Broj: 02-3-350-1196/09-63

Herceg Novi, 25.05.2015.godine